

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2013r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	sekr. sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 października 2013r. w Suwałkach

sprawy **J. O.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wcześniejszą emeryturę

w związku z odwołaniem J. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 30 stycznia 2013 r. znak (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., decyzją z dnia 30.01.2013r. odmówił J. O. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz.1227) w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948r. emerytura przysługuje, jeżeli spełnił łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny, wynoszący 60 lat dla mężczyzn;
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a jeżeli przystąpił, to złożył wniosek o przekazanie środków do budżetu państwa za pośrednictwem Zakładu;
- rozwiązał stosunek pracy, w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem,
- w dniu wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej, tj. 1.01.1999r., udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn, w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym

charakterze, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, wynoszący co najmniej 15 lat.

Zakład odmówił J. O. prawa do emerytury, ponieważ nie udokumentował on piętnastoletniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, a 13 lat, 8 miesięcy i 26 dni.

Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku Zakład przyjął za udowodnione okresy składkowe i nieskładkowe na dzień 1.01.1991r. w ilości 27 lat, 10 miesięcy i 16 dni.

Zakład wskazał również, że okresu od 24.10.1972r. do 17.10.1974r. nie uznano jako okresu pracy w szczególnych warunkach, ponieważ w okresie tym J. O. odbywał służbę wojskową.

W odwołaniu od tej decyzji J. O. wskazał, że pracę zawodową podjął i wykonywał w Zakładzie (...)w A. od 13.10.1970r. na stanowisku pracy wykonywanej w szczególnych warunkach jako kierowcy ciągnika kołowego (były to traktory w PGR) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W dniu 24.10.1972r. został powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej, którą pełnił do 17.10.1974r., tj. przez 1 rok 11 miesięcy i 24 dni. Po odbyciu służby wojskowej pracę podjął w tym samym zakładzie pracy, w ustawowym terminie i na tym samym stanowisku pracy i pracował do dnia 30.06.1986r., tj. przez 15 lat 8 miesięcy i 19 dni.

Art. 120 ustawy o powszechnym obowiązku obrony z dnia 21.11.1967r. (t. jedn. Dz. U z 2004r. Nr 241, poz. 2416) mówił natomiast, że pracownikowi, który w ciągu trzydziestu dni od dnia zwolnienia z czynnej służby wojskowej podjął pracę u pracodawcy, u którego był zatrudniony w dniu powołania do tej służby, czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia u tego pracodawcy w zakresie wszelkich uprawnień wynikających ze stosunku pracy. Sąd Najwyższy zaś w wydanym wyroku z dnia 6.04.2006r. III UK 5/06 stwierdził, że okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn. Dz. U z 2004r. Nr 39, poz. 353 ze zm.), jeśli pracownik w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, uzasadniając jak w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo podał, że nie uwzględnił jako pracy w warunkach szczególnych okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej od dnia 24.10.1972r. do dnia 17.10.1974r. (1 rok, 11 miesięcy i 25 dni), ponieważ w spornym okresie odwołujący nie wykonywał zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył, co następuje:

Odwołania za uzasadnionego uznać nie można było.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. 1.01.1999r. osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27.

Ustęp 2 stanowi zaś, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Według natomiast art. 32 ust. 4 tej ustawy, wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Tymi zaś przepisami dotychczasowymi są przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Stosownie do § 1 ust. 1 tego rozporządzenia, stosuje się ono do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 tego rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej „wykazami”. Paragraf 2 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, zaś według § 4 ust. 1, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Z powyższego wynika więc, że aby ubezpieczony mógł otrzymać emeryturę na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przy spełnieniu pozostałych warunków, musiała być przez niego wykonywana w sposób stały i w pełnym wymiarze czasu pracy przez co najmniej 15 lat, przy czym w szczególnych warunkach, to w takich, jakie są wymienione w wykazie A powołanego rozporządzenia. Nie wystarcza więc powołanie się na same szkodliwe warunki pracy aby można było ją uznać za wykonywaną w szczególnych warunkach.

Wskazać przy tym należy, że organ rentowy może zakwestionować świadectwo pracy potwierdzające wykonywanie zatrudnienia w warunkach szczególnych, które jak każdy dokument nieurzędowy w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 kpc podlega kontroli zarówno co do prawidłowości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej, gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej (np: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 24.09.2008r. III A Ua 795/08 – Lex 478688 i Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4.11.2008r. III A Ua 3113/08 – Lex 552003).

Mając to na uwadze Sąd nie mógł przyjąć okresu służby wojskowej odwołującego się do okresu pracy w szczególnych warunkach. Wprawdzie z racji wystawionego odwołującemu się świadectwa pracy z dnia 26.06.1995r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał mu okresy pracy w Zakładzie (...)w A. od 13.10.1970r. do 24.10.1972r. i od 17.10.1974r. do 30.06.1986r. jako okresy pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, to jednak mimo powołanego wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6.04.2006r. III UK 5/06 odwołującemu się nie można było uznać do pracy w szczególnych warunkach okresu odbywania służby wojskowej. W obliczu bowiem dokumentacji pracowniczej odwołującego się zgromadzonej w jego aktach osobowych za cały okres pracy w Zakładzie (...)od 13.10.1970r. do 30.06.1986r. nie można wprost przyjąć, że jego okres służby wojskowej odbywał się w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Został mianowicie przyjęty do pracy jako niewykwalifikowany pracownik fizyczny w brygadzie budowlanej, a następnie powierzono mu pracę pomocnika murarza. Z akt osobowych przy tym poza świadectwem pracy nie wynika aby powierzono mu obowiązki kierowcy ciągnika (traktorzysty). Jest to zaś takie stanowisko pracy, że w angażach zaszeregowujących pracowników takie stanowisko traktorzysty zawsze było uwidocznione. Stąd i całe świadectwo pracy z dnia 26.06.1995r. – jak i nowo przedstawione z dnia 24.01.2013r. rodzi wątpliwości co do swojej wiarygodności w zakresie wykazania pracy odwołującego się w szczególnych warunkach. Odwołujący się pouczony o konsekwencjach stąd wynikających i konieczności przedstawienia dowodów na potwierdzenie wykonywania pracy w charakterze traktorzysty za cały okres pracy w Zakładzie (...)w A. żadnych dowodów nie przedstawił i nie powołał. W związku z tym trudno mu w obliczu dokumentacji pracowniczej przyjąć, że wykonywał w tym zakładzie cały czas pracę w szczególnych warunkach.

W trakcie postępowania sądowego odwołujący się domagał się również uznania mu jako pracy w szczególnych warunkach pracy z okresu zatrudnienia w (...)Policji w S. od 1.07.1986r. do 29.02.1996r., gdzie do jego obowiązków należała też konserwacja sprzętu bojowego środkami chemicznymi, transport broni, amunicji i środków chemicznych, który odbywał się w godzinach wieczornych lub nocnych. Jako magazynier przeszedł również specjalistyczne szkolenie dla magazynierów uzbrojenia. Codziennie miał więc doczynienie z wszelkiego rodzaju bronią, amunicją do broni, materiałami wybuchowymi i środkami chemicznymi (gazy różnego rodzaju) oraz umundurowaniem, co wszystko to wydawał osobiście.

Mimo jednak, że taką pracę odwołującego się potwierdzili zawnioskowani przez niego świadkowie T. G. i G. S. i wynika ona z jego akt osobowych nie można jej było uwzględnić do okresu pracy w szczególnych warunkach niezbędnych do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury. Aby bowiem można było zaliczyć okres zatrudnienia do pracy w szczególnych warunkach niezbędnej do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury, praca w szczególnych warunkach musiała być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Tak przecież stanowi § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. Tymczasem w odniesieniu do odwołującego się nie można uznać aby taką wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jak na to wskazał biegły z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy taką można było tylko uznać w kwestii prac związanych z magazynowaniem amunicji, środków chemicznych oraz sprzętu inżynieryjno – saperskiego (tj. materiałów/wyrobów wybuchowych, toksycznych, żrących) jako określonych w Wykazie A, Dziale IV, poz. 40 wskazanego rozporządzenia RM. Pozostałe natomiast jakie niewątpliwie wykonywał nie są pracami w szczególnych warunkach. Były zaś nimi prace związane z magazynowaniem umundurowania i uzbrojenia. Jak natomiast wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20.10.2005r. I UK 41/05 wykonywanie pracy na stanowisku określonym w zarządzeniu resortowym, której nie wymieniono w wykazach A i B, stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), nie uprawnia do uzyskania emerytury na podstawie art. 32 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2004r., Nr 39, poz. 353 ze zm.), a tym samym i na podstawie art. 184 tej ustawy.

Tylko więc w sytuacji gdyby odwołujący się cały czas wykonywał jedynie pracę związaną z magazynowaniem amunicji, środków chemicznych oraz sprzętu inżynieryjno – saperskiego (tj. materiałów/wyrobów wybuchowych, toksycznych, żrących) można byłoby uznać, że wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace w szczególnych warunkach, którą można byłoby zaliczyć mu do okresu zatrudnienia niezbędnego do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury. Takiej zaś cały czas nie wykonywał tylko wszystkie prace magazynierskie i to w magazynach znajdujących się, jak czytamy z opinii biegłego, w kilku miejscach. Zgodnie zaś z informacjami znajdującymi się w aktach osobowych odwołującego się jego praca była zaliczona do I grupy szkodliwości ale było to wynikiem miejsca wykonywania pracy (tj. praca przy sztucznym oświetleniu w pomieszczeniach piwnicznych), a nie zagrożeń związanych z magazynowanymi wyrobami na co w swojej opinii też wskazał biegły sądowy. Sąd zaś podzielił opinię biegłego, gdyż ma potwierdzenie w aktach osobowych odwołującego się i przepisach prawa.

Mając więc to wszystko na uwadze Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴§ 1 kpc oddalił odwołanie.

PW/bd